

LAMPIRAN 1

(Lampiran *Informed Consent* dan Formulir Uji Organoleptik)

Universitas
Esa Unggul

LEMBAR PERSETUJUAN SEBAGAI PANELIS

Saya adalah mahasiswa Program Studi Ilmu Gizi Fakultas Ilmu - Ilmu Kesehatan Universitas Esa Unggul yang saat ini sedang melakukan pengambilan data untuk uji hedonik dan mutu hedonik pada produk Sosis Jamur Tiram dan Tepung Kacang Merah dengan Penambahan Bayam Merah. Kegiatan ini dilakukan untuk melengkapi data skripsi yang mana menjadi salah satu syarat dalam memperoleh gelar sarjana gizi. Oleh karena itu, saya memohon kesediaan waktu saudara/i untuk menjadi panelis agak terlatih. Perlu saya informasikan bahwa keikutsertaan saudara/i sebagai panelis agak terlatih bersifat sukarela dan diakhir pelaksanaan pengujian akan diberikan cinderamata sebagai tanda terima kasih.

Informed Consent :

Setelah saya mendapat penjelasan mengenai tujuan dan manfaat pengambilan data tersebut, dengan ini saya :

Nama :

Jurusan :

Secara sukarela dan tanpa ada paksaan setuju untuk menjadi panelis agak terlatih dalam penelitian ini.

Jakarta, _____ 2018

Panelis

Peneliti

( )

( )

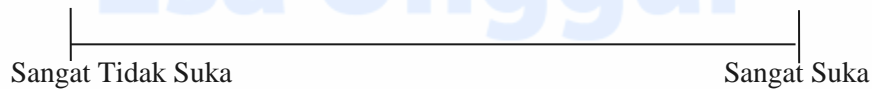

UJI HEDONIK / KESUKAAN

Nama Panelis :
Tanggal Pengujian :
Kode Sampel :

Dihadapan saudara disajikan sebuah produk sosis. Saudara diminta untuk memberikan penilaian produk tersebut dengan di analisis secara organoleptik diukur dari rasa, warna, aroma, tekstur, dan penerimaan secara keseluruhan. Penilaiannya dengan memberikan tanda (•) diantara garis VAS (Visual Analog Scale) yang telah disediakan pada masing-masing kategori pengukuran sesuai penilaian anda.

Tekstur

UJI HEDONIK / KESUKAAN

Nama Panelis :
Tanggal Pengujian :
Kode Sampel :

Dihadapan saudara disajikan sebuah produk sosis. Saudara diminta untuk memberikan penilaian produk tersebut dengan di analisis secara organoleptik diukur dari rasa, warna, aroma, tekstur, dan penerimaan secara keseluruhan. Penilaiannya dengan memberikan tanda (•) diantara garis VAS (Visual Analog Scale) yang telah disediakan pada masing-masing kategori pengukuran sesuai penilaian anda.

Penerimaan Keseluruhan (Overall)

CONTOH FORMULIR UJI ORGANOLEPTIK (MUTU HEDONIK)

UJI MUTU HEDONIK

Nama Panelis :

Tanggal Pengujian :

Kode Sampel :

Dihadapan saudara disajikan sebuah produk sosis. Saudara diminta untuk memberikan penilaian produk tersebut dengan di analisis secara organoleptik diukur dari rasa, warna, aroma, tekstur, dan penerimaan secara keseluruhan. Penilaiannya dengan memberikan tanda (•) diantara garis VAS (Visual Analog Scale) yang telah disediakan pada masing-masing kategori pengukuran sesuai penilaian anda.

Warna

UJI MUTU HEDONIK

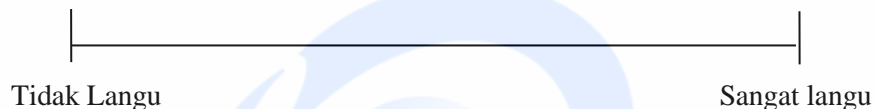
Nama Panelis :

Tanggal Pengujian :

Kode Sampel :

Dihadapan saudara disajikan sebuah produk sosis. Saudara diminta untuk memberikan penilaian produk tersebut dengan di analisis secara organoleptik diukur dari rasa, warna, aroma, tekstur, dan penerimaan secara keseluruhan. Penilaiannya dengan memberikan tanda (•) diantara garis VAS (Visual Analog Scale) yang telah disediakan pada masing-masing kategori pengukuran sesuai penilaian anda.

Aroma I

Aroma II

UJI MUTU HEDONIK

Nama Panelis :

Tanggal Pengujian :

Kode Sampel :

Dihadapan saudara disajikan sebuah produk sosis. Saudara diminta untuk memberikan penilaian produk tersebut dengan di analisis secara organoleptik diukur dari rasa, warna, aroma, tekstur, dan penerimaan secara keseluruhan. Penilaiannya dengan memberikan tanda (•) diantara garis VAS (Visual Analog Scale) yang telah disediakan pada masing-masing kategori pengukuran sesuai penilaian anda.

Rasa

UJI MUTU HEDONIK

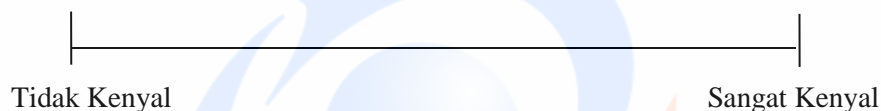
Nama Panelis :

Tanggal Pengujian :

Kode Sampel :

Dihadapan saudara disajikan sebuah produk sosis. Saudara diminta untuk memberikan penilaian produk tersebut dengan di analisis secara organoleptik diukur dari rasa, warna, aroma, tekstur, dan penerimaan secara keseluruhan. Penilaiannya dengan memberikan tanda (•) diantara garis VAS (Visual Analog Scale) yang telah disediakan pada masing-masing kategori pengukuran sesuai penilaian anda.

Tekstur I

Testrur II

LAMPIRAN 2
(Lampiran Dokumentasi Penelitian)

	
Jamur Tiram	Tepung Kacang Merah
	
Bayam Merah	Bahan Tambahan lain (Tapioka, garam, gula, karagenan, bawang merah dan putih)
	
Pengukusan (Jamur Tiram)	Jamur tiram diblender
	
Bayam merah diblender	Hasil pemisahan tiap formula
	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Formula F0 (90% jamur tiram : 10% tepung kacang merah : 0% bayam merah) 2. Formula F1 (90% jamur tiram : 10% tepung kacang merah: 15% bayam merah) 3. Foemula F2 (90% jamur tiram : 10% tepung kacang merah : 30% bayam merah) 4. Formula F3 (90% jamur tiram : 10% tepung kacang merah : 45% bayam merah)	

LAMPIRAN 3 (Lampiran Dokumentasi Uji Organoleptik)

LAMPIRAN 4 DESAIN KEMASAN SOSIS

Kemasan 3 pcs Sosis

LAMPIRAN 5

Perhitungan Label Informasi Nilai Gizi Sosis Vegetarian

1. Perhitungan AKG perlakuan F0

a. Hasil Analisis Proksimat

Hasil Analisis Proksimat	
Kadar Air	65,39 %
Kadar Abu	0,99 %
Kadar Protein	1,87 %
Kadar Lemak	0,53 %
Kadar KH	17,20 %
Kadar Zat Besi	-

- KH $= \frac{17,20}{100} \times 100 \text{ g} = 17,2$
- Protein $= \frac{1,87}{100} \times 100 \text{ g} = 1,87$
- Lemak $= \frac{0,53}{100} \times 100 \text{ g} = 0,53$

b. Jumlah Total Kalori

KH	17,2 X 4	68,8
Protein	1,87, X 4	7,48
Lemak	0,53 X 9	4,77
		81,05 kkal

- KH = 65% X 2000 = 1300
- Protein = 15% X 2000 = 300
- Lemak = 20% X 2000 = 400

c. Hasil Persentase dan Nilai Gizi (%)

Dalam Persentase	Nilai Gizi
	Energi total 81,05 kkal
• KH = $\frac{68,8}{1300} \times 100\% = 5,29\%$	-KH = 17,2 => 5,29 %
• Prot = $\frac{7,48}{300} \times 100\% = 2,49\%$	-Protein = 18,7 => 2,49 %
• Lemak = $\frac{4,77}{400} \times 100\% = 1,19\%$	-Lemak = 0,53 => 1,19 %

2. Perhitungan AKG perlakuan F1

a. Hasil Analisis Proksimat

Hasil Analisis Proksimat	
Kadar Air	65,53 %
Kadar Abu	1,08 %
Kadar Protein	1,94 %
Kadar Lemak	0,59 %
Kadar KH	17,28 %
Kadar Zat Besi	38,98 %

- KH = $\frac{17,28}{100} \times 100 \text{ g} = 17,28$

- Protein = $\frac{1,94}{100} \times 100 \text{ g} = 1,94$

- Lemak = $\frac{0,59}{100} \times 100 \text{ g} = 0,59$

b. Jumlah Total Kalori

KH	17,28 X 4	69,12
Protein	1,94 X 4	7,76
Lemak	0,59 X 9	5,31
		82,19 kkal

- KH = $65\% \times 2000 = 1300$

- Protein = $15\% \times 2000 = 300$

- Lemak = $20\% \times 2000 = 400$

c. Hasil Persentase dan Nilai Gizi (%)

Dalam Persentase	Nilai Gizi
*KH = $\frac{69,12}{1300} \times 100\% = 5,31\%$	Energi total 110,32 kkal
	-KH = 17,28 => 5,31 %
*Prot = $\frac{7,76}{300} \times 100\% = 2,58\%$	-Protein = 1,94 => 2,58 %
	-Lemak = 0,59 => 1,32 %
*Lemak = $\frac{5,31}{400} \times 100\% = 1,32\%$	

3. Perhitungan AKG perlakuan F2

a. Hasil Analisis Proksimat

Hasil Analisis Proksimat	
Kadar Air	66,64 %
Kadar Abu	1,10 %
Kadar Protein	2,02 %
Kadar Lemak	0,63 %
Kadar KH	17,6 %
Kadar Zat Besi	39,39 %

- KH = $\frac{17,6}{100} \times 100 \text{ g} = 17,6$
- Protein = $\frac{2,02}{100} \times 100 \text{ g} = 2,02$
- Lemak = $\frac{0,63}{100} \times 100 \text{ g} = 0,63$

b. Jumlah Total Kalori

KH	17,6 X 4	70,4
Protein	2,02 X 4	8,08
Lemak	0,63 X 9	5,67
		84,15 kkal

- KH = 65% X 2000 = 1300
- Protein = 15% X 2000 = 300
- Lemak = 20% X 2000 = 400

c. Hasil Persentase dan Nilai Gizi (%)

Dalam Persentase	Nilai Gizi
*KH = $\frac{70,4}{1300} \times 100\% = 5,41\%$	Energi total 156,87 kkal
*Protein = $\frac{8,08}{300} \times 100\% = 2,69\%$	*KH = 17,6 => 5,41 %
*Lemak = $\frac{5,67}{400} \times 100\% = 1,41\%$	*Protein = 2,02 => 2,69 %
	*Lemak = 0,63 => 1,41 %

4. Perhitungan AKG perlakuan F3

a. Hasil Analisis Proksimat

Hasil Analisis Proksimat	
Kadar Air	65,91 %
Kadar Abu	1,15 %
Kadar Protein	2,16 %
Kadar Lemak	0,69 %
Kadar KH	17,47 %
Kadar Zat Besi	39,85 %

- KH = $\frac{17,47}{100} \times 100 \text{ g} = 17,47$

- Protein = $\frac{2,16}{100} \times 100 \text{ g} = 2,16$

- Lemak = $\frac{0,69}{100} \times 100 \text{ g} = 0,69$

b. Jumlah Total Kalori

KH	17,47 X 4	69,9
Protein	2,16 X 4	8,64
Lemak	0,69 X 9	6,21
		84,75 kkal

- KH = 65% X 2000 = 1300

- Protein = 15% X 2000 = 300

- Lemak = 20% X 2000 = 400

c. Hasil Persentase dan Nilai Gizi (%)

Dalam Persentase	Nilai Gizi
*KH = $\frac{69,9}{1300} \times 100\% = 5,37\%$	Energi total 84,75 kkal
*Protein = $\frac{8,64}{300} \times 100\% = 2,88\%$	*KH = 17,47 => 5,37%
*Lemak = $\frac{6,21}{400} \times 100\% = 1,55\%$	*Protein = 2,16 => 2,88 %
	*Lemak = 0,69 => 1,55 %

LAMPIRAN 6
SPSS UJI HEDONIK

Descriptives									
		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
						Lower Bound	Upper Bound		
Tekstur Hedonik	F0	30	37,90	17,205	3,141	31,48	44,32	11	68
	F1	30	50,57	18,175	3,318	43,78	57,35	13	83
	F2	30	48,50	21,169	3,865	40,60	56,40	14	82
	F3	30	35,30	20,303	3,707	27,72	42,88	11	80
	Total	120	43,07	20,146	1,839	39,43	46,71	11	83
Warna Hedonik	F0	30	36,77	15,743	2,874	30,89	42,65	11	75
	F1	30	45,60	17,158	3,133	39,19	52,01	18	86
	F2	30	61,17	12,186	2,225	56,62	65,72	40	82
	F3	30	57,43	18,623	3,400	50,48	64,39	18	96
	Total	120	50,24	18,633	1,701	46,87	53,61	11	96
Aroma Hedonik	F0	30	37,33	20,303	3,707	29,75	44,91	6	78
	F1	30	53,40	20,390	3,723	45,79	61,01	10	82
	F2	30	49,60	20,865	3,809	41,81	57,39	11	88
	F3	30	38,97	21,976	4,012	30,76	47,17	9	97
	Total	120	44,83	21,741	1,985	40,90	48,75	6	97
Rasa Hedonik	F0	30	40,53	20,360	3,717	32,93	48,14	6	76
	F1	30	54,93	14,451	2,638	49,54	60,33	18	79
	F2	30	50,10	16,818	3,071	43,82	56,38	14	83
	F3	30	39,73	17,414	3,179	33,23	46,24	13	81
	Total	120	46,33	18,342	1,674	43,01	49,64	6	83
Keseluruhan Hedonik	F0	30	46,67	15,046	2,747	41,05	52,28	16	75
	F1	30	51,33	17,414	3,179	44,83	57,84	11	81
	F2	30	49,60	16,066	2,933	43,60	55,60	15	79
	F3	30	43,03	19,294	3,523	35,83	50,24	12	81
	Total	120	47,66	17,108	1,562	44,57	50,75	11	81

ANOVA						
		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Tekstur Hedonik	Between Groups	5183,600	3	1727,867	4,649	,004
	Within Groups	43113,867	116	371,671		
	Total	48297,467	119			
Warna Hedonik	Between Groups	11225,892	3	3741,964	14,427	,000
	Within Groups	30088,100	116	259,380		
	Total	41313,992	119			
Aroma Hedonik	Between Groups	5603,292	3	1867,764	4,278	,007
	Within Groups	50642,033	116	436,569		
	Total	56245,325	119			
Rasa Hedonik	Between Groups	4960,425	3	1653,475	5,469	,001
	Within Groups	35073,900	116	302,361		
	Total	40034,325	119			
Keseluruhan Hedonik	Between Groups	1189,492	3	396,497	1,367	,256
	Within Groups	33639,500	116	289,996		
	Total	34828,992	119			

Multiple Comparisons							
Bonferroni							
Dependent Variable	(I) Jenis Perlakuan	(J) Jenis Perlakuan	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
Tekstur Hedonik	F0	F1	-12,667	4,978	,074	-26,03	,69
		F2	-10,600	4,978	,212	-23,96	2,76
		F3	2,600	4,978	1,000	-10,76	15,96
	F1	F0	12,667	4,978	,074	-,69	26,03
		F2	2,067	4,978	1,000	-11,29	15,43
		F3	15,267*	4,978	,016	1,91	28,63
	F2	F0	10,600	4,978	,212	-2,76	23,96
		F1	-2,067	4,978	1,000	-15,43	11,29
		F3	13,200	4,978	,055	-,16	26,56
	F3	F0	-2,600	4,978	1,000	-15,96	10,76
		F1	-15,267*	4,978	,016	-28,63	-1,91
		F2	-13,200	4,978	,055	-26,56	,16

Warna Hedonik	F0	F1	-8,833	4,158	,215	-20,00	2,33
		F2	-24,400*	4,158	,000	-35,56	-13,24
		F3	-20,667*	4,158	,000	-31,83	-9,50
	F1	F0	8,833	4,158	,215	-2,33	20,00
		F2	-15,567*	4,158	,002	-26,73	-4,40
		F3	-11,833*	4,158	,031	-23,00	-,67
	F2	F0	24,400*	4,158	,000	13,24	35,56
		F1	15,567*	4,158	,002	4,40	26,73
		F3	3,733	4,158	1,000	-7,43	14,90
	F3	F0	20,667*	4,158	,000	9,50	31,83
		F1	11,833*	4,158	,031	,67	23,00
		F2	-3,733	4,158	1,000	-14,90	7,43
Aroma Hedonik	F0	F1	-16,067*	5,395	,021	-30,55	-1,59
		F2	-12,267	5,395	,149	-26,75	2,21
		F3	-1,633	5,395	1,000	-16,11	12,85
	F1	F0	16,067*	5,395	,021	1,59	30,55
		F2	3,800	5,395	1,000	-10,68	18,28
		F3	14,433	5,395	,051	-,05	28,91
	F2	F0	12,267	5,395	,149	-2,21	26,75
		F1	-3,800	5,395	1,000	-18,28	10,68
		F3	10,633	5,395	,307	-3,85	25,11
	F3	F0	1,633	5,395	1,000	-12,85	16,11
		F1	-14,433	5,395	,051	-28,91	,05
		F2	-10,633	5,395	,307	-25,11	3,85
Rasa Hedonik	F0	F1	-14,400*	4,490	,010	-26,45	-2,35
		F2	-9,567	4,490	,211	-21,62	2,48
		F3	,800	4,490	1,000	-11,25	12,85
	F1	F0	14,400*	4,490	,010	2,35	26,45
		F2	4,833	4,490	1,000	-7,22	16,88
		F3	15,200*	4,490	,006	3,15	27,25
	F2	F0	9,567	4,490	,211	-2,48	21,62
		F1	-4,833	4,490	1,000	-16,88	7,22
		F3	10,367	4,490	,136	-1,68	22,42
	F3	F0	-,800	4,490	1,000	-12,85	11,25
		F1	-15,200*	4,490	,006	-27,25	-3,15
		F2	-10,367	4,490	,136	-22,42	1,68
Keseluruhan Hedonik	F0	F1	-4,667	4,397	1,000	-16,47	7,14
		F2	-2,933	4,397	1,000	-14,74	8,87

	F3	3,633	4,397	1,000	-8,17	15,44
F1	F0	4,667	4,397	1,000	-7,14	16,47
	F2	1,733	4,397	1,000	-10,07	13,54
	F3	8,300	4,397	,369	-3,50	20,10
F2	F0	2,933	4,397	1,000	-8,87	14,74
	F1	-1,733	4,397	1,000	-13,54	10,07
	F3	6,567	4,397	,828	-5,24	18,37
F3	F0	-3,633	4,397	1,000	-15,44	8,17
	F1	-8,300	4,397	,369	-20,10	3,50
	F2	-6,567	4,397	,828	-18,37	5,24

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

LAMPIRAN SPSS UJI MUTU HEDONIK

Descriptives									
		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
						Lower Bound	Upper Bound		
Tekstur Mutu Hedonik 1	F0	30	27,63	11,391	2,080	23,38	31,89	10	62
	F1	30	35,80	16,892	3,084	29,49	42,11	11	87
	F2	30	32,93	16,605	3,032	26,73	39,13	12	71
	F3	30	30,23	14,452	2,639	24,84	35,63	11	65
	Total	120	31,65	15,119	1,380	28,92	34,38	10	87
Tekstur Mutu Hedonik 2	F0	30	28,03	9,275	1,693	24,57	31,50	13	49
	F1	30	40,63	19,714	3,599	33,27	47,99	11	87
	F2	30	37,93	18,669	3,409	30,96	44,90	12	73
	F3	30	29,87	13,960	2,549	24,65	35,08	11	65
	Total	120	34,12	16,624	1,518	31,11	37,12	11	87
Warna Mutu Hedonik	F0	30	25,03	15,142	2,765	19,38	30,69	10	76
	F1	30	30,77	19,887	3,631	23,34	38,19	10	90
	F2	30	56,63	16,213	2,960	50,58	62,69	18	96
	F3	30	74,17	18,280	3,337	67,34	80,99	13	97
	Total	120	46,65	26,366	2,407	41,88	51,42	10	97
Aroma Mutu Hedonik 1	F0	30	34,93	18,961	3,462	27,85	42,01	11	78
	F1	30	42,70	19,813	3,617	35,30	50,10	13	88
	F2	30	58,50	18,431	3,365	51,62	65,38	19	92
	F3	30	55,80	21,282	3,886	47,85	63,75	16	96
	Total	120	47,98	21,672	1,978	44,07	51,90	11	96
Aroma Mutu Hedonik 2	F0	30	33,57	17,198	3,140	27,14	39,99	11	68
	F1	30	42,70	19,813	3,617	35,30	50,10	13	88
	F2	30	60,03	16,232	2,964	53,97	66,09	19	87
	F3	30	49,77	17,160	3,133	43,36	56,17	16	79
	Total	120	46,52	19,960	1,822	42,91	50,12	11	88
Rasa Mutu Hedonik	F0	30	46,07	20,103	3,670	38,56	53,57	10	90
	F1	30	46,00	15,896	2,902	40,06	51,94	17	79
	F2	30	57,23	14,107	2,576	51,97	62,50	24	79
	F3	30	43,57	18,032	3,292	36,83	50,30	10	78
	Total	120	48,22	17,781	1,623	45,00	51,43	10	90

ANOVA						
		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Tekstur Mutu Hedonik 1	Between Groups	1110,300	3	370,100	1,645	,183
	Within Groups	26091,000	116	224,922		
	Total	27201,300	119			
Tekstur Mutu Hedonik 2	Between Groups	3363,100	3	1121,033	4,404	,006
	Within Groups	29525,267	116	254,528		
	Total	32888,367	119			
Warna Mutu Hedonik	Between Groups	47291,833	3	15763,944	51,610	,000
	Within Groups	35431,467	116	305,444		
	Total	82723,300	119			
Aroma Mutu Hedonik 1	Between Groups	11097,500	3	3699,167	9,579	,000
	Within Groups	44796,467	116	386,176		
	Total	55893,967	119			
Aroma Mutu Hedonik 2	Between Groups	11265,967	3	3755,322	12,053	,000
	Within Groups	36142,000	116	311,569		
	Total	47407,967	119			
Rasa Mutu Hedonik	Between Groups	3373,767	3	1124,589	3,809	,012
	Within Groups	34248,600	116	295,247		
	Total	37622,367	119			

Multiple Comparisons							
Bonferroni							
Dependent Variable	(I) Jenis Perlakuan	(J) Jenis Perlakuan	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
Tekstur Mutu Hedonik 1	F0	F1	-8,167	3,872	,223	-18,56	2,23
		F2	-5,300	3,872	1,000	-15,69	5,09
		F3	-2,600	3,872	1,000	-12,99	7,79
	F1	F0	8,167	3,872	,223	-2,23	18,56
		F2	2,867	3,872	1,000	-7,53	13,26
		F3	5,567	3,872	,920	-4,83	15,96
	F2	F0	5,300	3,872	1,000	-5,09	15,69
		F1	-2,867	3,872	1,000	-13,26	7,53
		F3	2,700	3,872	1,000	-7,69	13,09

	F3	F0	2,600	3,872	1,000	-7,79	12,99
		F1	-5,567	3,872	,920	-15,96	4,83
		F2	-2,700	3,872	1,000	-13,09	7,69
Tekstur Mutu Hedonik 2	F0	F1	-12,600*	4,119	,017	-23,66	-1,54
		F2	-9,900	4,119	,107	-20,96	1,16
		F3	-1,833	4,119	1,000	-12,89	9,22
	F1	F0	12,600*	4,119	,017	1,54	23,66
		F2	2,700	4,119	1,000	-8,36	13,76
		F3	10,767	4,119	,061	-,29	21,82
	F2	F0	9,900	4,119	,107	-1,16	20,96
		F1	-2,700	4,119	1,000	-13,76	8,36
		F3	8,067	4,119	,316	-2,99	19,12
	F3	F0	1,833	4,119	1,000	-9,22	12,89
		F1	-10,767	4,119	,061	-21,82	,29
		F2	-8,067	4,119	,316	-19,12	2,99
Warna Mutu Hedonik	F0	F1	-5,733	4,513	1,000	-17,85	6,38
		F2	-31,600*	4,513	,000	-43,71	-19,49
		F3	-49,133*	4,513	,000	-61,25	-37,02
	F1	F0	5,733	4,513	1,000	-6,38	17,85
		F2	-25,867*	4,513	,000	-37,98	-13,75
		F3	-43,400*	4,513	,000	-55,51	-31,29
	F2	F0	31,600*	4,513	,000	19,49	43,71
		F1	25,867*	4,513	,000	13,75	37,98
		F3	-17,533*	4,513	,001	-29,65	-5,42
	F3	F0	49,133*	4,513	,000	37,02	61,25
		F1	43,400*	4,513	,000	31,29	55,51
		F2	17,533*	4,513	,001	5,42	29,65
Aroma Mutu Hedonik 1	F0	F1	-7,767	5,074	,771	-21,39	5,85
		F2	-23,567*	5,074	,000	-37,19	-9,95
		F3	-20,867*	5,074	,000	-34,49	-7,25
	F1	F0	7,767	5,074	,771	-5,85	21,39
		F2	-15,800*	5,074	,014	-29,42	-2,18
		F3	-13,100	5,074	,066	-26,72	,52
	F2	F0	23,567*	5,074	,000	9,95	37,19
		F1	15,800*	5,074	,014	2,18	29,42
		F3	2,700	5,074	1,000	-10,92	16,32
	F3	F0	20,867*	5,074	,000	7,25	34,49
		F1	13,100	5,074	,066	-,52	26,72
		F2	-2,700	5,074	1,000	-16,32	10,92
Aroma Mutu	F0	F1	-9,133	4,558	,284	-21,37	3,10

Hedonik 2	F2	F2	-26,467*	4,558	,000	-38,70	-14,23
		F3	-16,200*	4,558	,003	-28,43	-3,97
	F1	F0	9,133	4,558	,284	-3,10	21,37
		F2	-17,333*	4,558	,001	-29,57	-5,10
		F3	-7,067	4,558	,742	-19,30	5,17
	F2	F0	26,467*	4,558	,000	14,23	38,70
		F1	17,333*	4,558	,001	5,10	29,57
		F3	10,267	4,558	,157	-1,97	22,50
	F3	F0	16,200*	4,558	,003	3,97	28,43
		F1	7,067	4,558	,742	-5,17	19,30
		F2	-10,267	4,558	,157	-22,50	1,97
	Rasa Mutu Hedonik	F0	F1	,067	4,437	1,000	-11,84
F2			-11,167	4,437	,079	-23,08	,74
F3			2,500	4,437	1,000	-9,41	14,41
F1		F0	-,067	4,437	1,000	-11,98	11,84
		F2	-11,233	4,437	,076	-23,14	,68
		F3	2,433	4,437	1,000	-9,48	14,34
F2		F0	11,167	4,437	,079	-,74	23,08
		F1	11,233	4,437	,076	-,68	23,14
		F3	13,667*	4,437	,015	1,76	25,58
F3		F0	-2,500	4,437	1,000	-14,41	9,41
		F1	-2,433	4,437	1,000	-14,34	9,48
		F2	-13,667*	4,437	,015	-25,58	-1,76

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

LAMPIRAN 7
SPSS UJI NILAI GIZI

Descriptives									
		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
						Lower Bound	Upper Bound		
Kadar Air	F0	2	65,3850	,02121	,01500	65,1944	65,5756	65,37	65,40
	F1	2	65,5250	,03536	,02500	65,2073	65,8427	65,50	65,55
	F2	2	66,6350	1,74655	1,23500	50,9428	82,3272	65,40	67,87
	F3	2	65,9050	,02121	,01500	65,7144	66,0956	65,89	65,92
	Total	8	65,8625	,83952	,29681	65,1606	66,5644	65,37	67,87
Kadar Abu	F0	2	,9900	,02828	,02000	,7359	1,2441	,97	1,01
	F1	2	1,0750	,03536	,02500	,7573	1,3927	1,05	1,10
	F2	2	1,0950	,02121	,01500	,9044	1,2856	1,08	1,11
	F3	2	1,1450	,06364	,04500	,5732	1,7168	1,10	1,19
	Total	8	1,0763	,06718	,02375	1,0201	1,1324	,97	1,19
Kadar Lemak	F0	2	,5300	,02828	,02000	,2759	,7841	,51	,55
	F1	2	,5900	,01414	,01000	,4629	,7171	,58	,60
	F2	2	,6300	,01414	,01000	,5029	,7571	,62	,64
	F3	2	,6850	,02121	,01500	,4944	,8756	,67	,70
	Total	8	,6088	,06244	,02207	,5566	,6609	,51	,70
Kadar Protein	F0	2	1,8700	,01414	,01000	1,7429	1,9971	1,86	1,88
	F1	2	1,9400	,01414	,01000	1,8129	2,0671	1,93	1,95
	F2	2	2,0200	,16971	,12000	,4953	3,5447	1,90	2,14
	F3	2	2,1600	,01414	,01000	2,0329	2,2871	2,15	2,17
	Total	8	1,9975	,13221	,04674	1,8870	2,1080	1,86	2,17
Kadar Karbohidrat	F0	2	17,1925	,00354	,00250	17,1607	17,2243	17,19	17,20
	F1	2	17,2825	,01768	,01250	17,1237	17,4413	17,27	17,30
	F2	2	17,5950	,48790	,34500	13,2114	21,9786	17,25	17,94
	F3	2	17,4725	,01061	,00750	17,3772	17,5678	17,47	17,48
	Total	8	17,3856	,24989	,08835	17,1767	17,5945	17,19	17,94
Kadar Zat Besi	F0	2	,0000	,00000	,00000	,0000	,0000	,00	,00
	F1	2	38,9800	,01414	,01000	38,8529	39,1071	38,97	38,99
	F2	2	39,3900	,16971	,12000	37,8653	40,9147	39,27	39,51
	F3	2	39,8450	,04950	,03500	39,4003	40,2897	39,81	39,88
	Total	8	29,5538	18,24403	6,45024	14,3014	44,8061	,00	39,88

ANOVA						
		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Kadar Air	Between Groups	1,881	3	,627	,822	,546
	Within Groups	3,053	4	,763		
	Total	4,934	7			
Kadar Abu	Between Groups	,025	3	,008	5,097	,075
	Within Groups	,007	4	,002		
	Total	,032	7			
Kadar Lemak	Between Groups	,026	3	,009	20,717	,007
	Within Groups	,002	4	,000		
	Total	,027	7			
Kadar Protein	Between Groups	,093	3	,031	4,215	,099
	Within Groups	,029	4	,007		
	Total	,122	7			
Kadar Karbohidrat	Between Groups	,199	3	,066	1,111	,443
	Within Groups	,238	4	,060		
	Total	,437	7			
Kadar Zat Besi	Between Groups	2329,880	3	776,627	98776,044	,000
	Within Groups	,031	4	,008		
	Total	2329,911	7			

Multiple Comparisons							
Bonferroni							
Dependent Variable	(I) Jenis Paerlakuan	(J) Jenis Paerlakuan	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
Kadar Air	F0	F1	-,14000	,87358	1,000	-4,3778	4,0978
		F2	-1,25000	,87358	1,000	-5,4878	2,9878
		F3	-,52000	,87358	1,000	-4,7578	3,7178
	F1	F0	,14000	,87358	1,000	-4,0978	4,3778
		F2	-1,11000	,87358	1,000	-5,3478	3,1278
		F3	-,38000	,87358	1,000	-4,6178	3,8578
	F2	F0	1,25000	,87358	1,000	-2,9878	5,4878
		F1	1,11000	,87358	1,000	-3,1278	5,3478

		F3	,73000	,87358	1,000	-3,5078	4,9678
	F3	F0	,52000	,87358	1,000	-3,7178	4,7578
		F1	,38000	,87358	1,000	-3,8578	4,6178
		F2	-,73000	,87358	1,000	-4,9678	3,5078
Kadar Abu	F0	F1	-,08500	,04047	,622	-,2813	,1113
		F2	-,10500	,04047	,362	-,3013	,0913
		F3	-,15500	,04047	,112	-,3513	,0413
	F1	F0	,08500	,04047	,622	-,1113	,2813
		F2	-,02000	,04047	1,000	-,2163	,1763
		F3	-,07000	,04047	,952	-,2663	,1263
	F2	F0	,10500	,04047	,362	-,0913	,3013
		F1	,02000	,04047	1,000	-,1763	,2163
		F3	-,05000	,04047	1,000	-,2463	,1463
	F3	F0	,15500	,04047	,112	-,0413	,3513
		F1	,07000	,04047	,952	-,1263	,2663
		F2	,05000	,04047	1,000	-,1463	,2463
Kadar Lemak	F0	F1	-,06000	,02031	,251	-,1585	,0385
		F2	-,10000*	,02031	,047	-,1985	-,0015
		F3	-,15500*	,02031	,009	-,2535	-,0565
	F1	F0	,06000	,02031	,251	-,0385	,1585
		F2	-,04000	,02031	,721	-,1385	,0585
		F3	-,09500	,02031	,057	-,1935	,0035
	F2	F0	,10000*	,02031	,047	,0015	,1985
		F1	,04000	,02031	,721	-,0585	,1385
		F3	-,05500	,02031	,322	-,1535	,0435
	F3	F0	,15500*	,02031	,009	,0565	,2535
		F1	,09500	,02031	,057	-,0035	,1935
		F2	,05500	,02031	,322	-,0435	,1535
Kadar Protein	F0	F1	-,07000	,08573	1,000	-,4859	,3459
		F2	-,15000	,08573	,930	-,5659	,2659
		F3	-,29000	,08573	,166	-,7059	,1259
	F1	F0	,07000	,08573	1,000	-,3459	,4859
		F2	-,08000	,08573	1,000	-,4959	,3359
		F3	-,22000	,08573	,373	-,6359	,1959
	F2	F0	,15000	,08573	,930	-,2659	,5659
		F1	,08000	,08573	1,000	-,3359	,4959
		F3	-,14000	,08573	1,000	-,5559	,2759
	F3	F0	,29000	,08573	,166	-,1259	,7059
		F1	,22000	,08573	,373	-,1959	,6359

		F2	,14000	,08573	1,000	-,2759	,5559
Kadar Karbohidrat	F0	F1	-,09000	,24418	1,000	-1,2745	1,0945
		F2	-,40250	,24418	1,000	-1,5870	,7820
		F3	-,28000	,24418	1,000	-1,4645	,9045
	F1	F0	,09000	,24418	1,000	-1,0945	1,2745
		F2	-,31250	,24418	1,000	-1,4970	,8720
		F3	-,19000	,24418	1,000	-1,3745	,9945
	F2	F0	,40250	,24418	1,000	-,7820	1,5870
		F1	,31250	,24418	1,000	-,8720	1,4970
		F3	,12250	,24418	1,000	-1,0620	1,3070
	F3	F0	,28000	,24418	1,000	-,9045	1,4645
		F1	,19000	,24418	1,000	-,9945	1,3745
		F2	-,12250	,24418	1,000	-1,3070	1,0620
Kadar Zat Besi	F0	F1	-38,98000*	,08867	,000	-39,4101	-38,5499
		F2	-39,39000*	,08867	,000	-39,8201	-38,9599
		F3	-39,84500*	,08867	,000	-40,2751	-39,4149
	F1	F0	38,98000*	,08867	,000	38,5499	39,4101
		F2	-,41000	,08867	,059	-,8401	,0201
		F3	-,86500*	,08867	,004	-1,2951	-,4349
	F2	F0	39,39000*	,08867	,000	38,9599	39,8201
		F1	,41000	,08867	,059	-,0201	,8401
		F3	-,45500*	,08867	,041	-,8851	-,0249
	F3	F0	39,84500*	,08867	,000	39,4149	40,2751
		F1	,86500*	,08867	,004	,4349	1,2951
		F2	,45500*	,08867	,041	,0249	,8851
*. The mean difference is significant at the 0.05 level.							

(Lampiran 8 Hasil Laboratorium Uji Proksimat)

**LABORATORIUM TERPADU FIKES
UNIVERSITAS ESA UNGGUL**

*Jalan Arjuna Utara No.9, RT.1/RW.2, Duri Kepa, Kebon Jeruk, RT.1/RW.2, Duri Kepa, Kb. Jeruk,
Kota Jakarta Barat, Daerah Khusus Ibukota Jakarta 11510*

HASIL ANALISIS PROKSIMAT DAN BESI (Fe)

Kode Sampel	Ulangan	Kadar Air (%)	Kadar Abu (%)	Kadar Lemak (%)	Kadar Protein (%)	Kadar Fe (ppm)
		Metode Gravimetri				Metode Spektrofotometer UV-Vis
F0	1	65,37	1,01	0,51	1,88	
	2	65,40	0,97	0,55	1,86	
	Rata-rata	65,39	0,99	0,53	1,87	
F1	1	65,55	1,10	0,58	1,95	38,99
	2	65,50	1,05	0,60	1,93	38,97
	Rata-rata	65,53	1,08	0,59	1,94	38,98
F3	1	65,92	1,19	0,67	2,15	39,81
	2	65,89	1,10	0,70	2,17	39,88
	Rata-rata	65,91	1,15	0,69	2,16	39,85

Mengetahui

Laboran,

Anjas Wilapanga,S.Si